

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. november 8. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette és más bűncselekmények miatt ... vádlott ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2017. január 25. napján kihirdetett Kb.I.42/2015/12. számú ítéletét megváltoztatja.

... vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 2 (kettő) évre, a felfüggesztés próbaidejét 4 (négy) évre súlyosítja.

A vádlottal szemben alkalmazott pénzbüntetés kiszabását és az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést mellőzi.

A vádlott, a szabadságvesztés végrehajtása esetén, legkorábban a büntetése kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2017. január 25. napján kihirdetett Kb.I.42/2015/12. számú ítéletével ... vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk.301.§ (1) bekezdésébe ütköző hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében, a Btk.164.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés szerint minősülő súlyos testi sértés büntetében, a Btk.343.§ (1) bekezdés c) pontjába ütköző hivatalos személy által elkövetett közokirat hamisítás büntetében, valamint a Btk.276.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés szerint minősülő fegyelmi ügyben hamis tanúzásra felhívás vétségében, ezért - halmazati büntetésül - 6 hónapi börtönbüntetésre, 100.000,- ft pénzbüntetésre, valamint lefokozásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. A pénzbüntetés meg nem fizetése esetére rendelkezett annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására. A vádlottat előzetes mentesítésben részesítette, és kötelezte 35.605,- ft bűnügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson a katonai ügyész a nyilatkozattételre három napi gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül fellebbezést jelentett be a vádlott terhére hosszabb időtartamú, hosszabb próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés kiszabása, és az előzetes mentesítés mellőzése érdekében. A vádlott irányának és okának megjelölése nélkül, míg a védő elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés érdekében fellebbezett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.164/2017/1. számú átiratában a katonai ügyészi fellebbezést fenntartotta. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét

változtassa meg, melynek keretében a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát, és a próbaidő tartamát is emelje fel, és az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést mellőzze, egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben. Kifejtette azon álláspontját, hogy a mérlegelést felmentés céljából támadó fellebbezések eredményre nem vezethetnek a felülmérlegelés tilalmára figyelemmel. Kifogásolta, hogy az elsőfokú katonai tanács ítéletében nem hívta fel a szabadságvesztés enyhítésének jogalapját, így a szabadságvesztés tartama törvénysértően került megállapításra. Utalt arra, hogy a kiszabott szabadságvesztés egyébként is eltúlzottan enyhe, mind a szabadságvesztés tartama, mind a próbaidő tartama tekintetében. Kifejtette továbbá, hogy a Btk.141.§ -án alapuló előzetes bírósági mentesítés egyértelműen hibás, a jelen ügyben legfeljebb a Btk.102.§ -ára lehetett volna hivatkozni, azonban ez alapján sem állnak fenn a mentesítés feltételei.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében a fellebbezését kiegészítéssel tartotta fenn. Így elsődlegesen védence felmentésére, másodsorban a kiszabott büntetés enyhítésére, harmadsorban az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére, és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására tett indítványt. Kifejtette azon álláspontját, hogy a jelen ügyben a Be.352.§ (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel, a rendelkezésre álló iratok alapján lehetséges eltérő történeti tényállás megállapítása. Kifogásolta, hogy az elsőfokú katonai tanács leegyszerűsítette a tényállást. Minden vádlotti védekezést elvetett, és egyoldalún C.Sz. vallomására alapozta a tényállást. Utalt arra a védő, hogy a büntető és fegyelmi ügyben tett tanúvallomások eltérnek a munkaügyi perben tett tanúvallomásoktól, de hiába tett indítványt a munkaügyi per teljes iratának beszerzésére. Kifejtette továbbá, hogy teljesen életszerűtlen, hogy a vádlott a tanú a felesége jelenlétében kérte volna meg arra C.Sz.-t, hogy változtassa meg a fegyelmi eljárásban tett vallomását. Kifogásolta a védő, hogy elmaradt C.Sz. házastársának a tárgyaláson történő kihallgatása. Utalt arra a védő, hogy nem talált magyarázatot arra, hogy a kivizsgálás során a rendőr tanúk miért kezdték többször újra a jelentések megírását. Végül kifejtette azon álláspontját, hogy az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján kétséget kizáróan nem állapítható meg védence bűnössége, ezért elsődlegesen védence felmentését indítványozta. Az okirat-hamisítással kapcsolatban utalt arra, hogy szándékos elkövetés nem állapítható meg. Másodlagos indítványával kapcsolatban előadta, hogy védence elhagyta a rendőri pályát, a bűncselekmény elkövetése óta már két és fél év eltelt, védence a civil életbe beilleszkedett, dolgozik, élettársi kapcsolatban él. Védence előzetes mentesítése, bírói mérlegelésen nyugszik, annak elsőfokú bíróság általi alkalmazása indokolt volt. Harmadlagos indítványával kapcsolatban utalt arra, hogy a munkaügyi per felfüggesztés alatt áll a büntetőeljárás eredményének bevétele érdekében, azonban az iratainak beszerzése szükséges lett volna a jelen eljárásban.

A katonai ügyész, a vádlott és védője által bejelentett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet, és az azt megelőző bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

A felmentésre és hatályon kívül helyezésre irányuló védelmi fellebbezések nem alaposak.

A másodfokú katonai tanács a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárása során megsértette a Be.278.§ (1) bekezdésében írt rendelkezést, mert az ügy bíróságra érkezése és a kitűzésre történő intézkedés között mintegy 9 hónap telt el. Ez az eljárási szabálysértés azonban nem volt lényeges hatással az eljárás lefolytatására. Megállapítható ugyanakkor, hogy a katonai tanács tárgyalása során az egyéb eljárási szabályokat betartotta.

Az elsőfokú bíróság a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási

kötelezettségének is eleget tett. A vádlott a tárgyaláson valamennyi a vádiratban terhére rótt bűncselekmény elkövetését tagadta. Védekezést terjesztett elő, mely szerint egyáltalán nem bántalmazta a sértettet, annak lakásán jogszerű rendőri intézkedés keretében szabályszerű testi kényszer alkalmazására, majd bilincselésre került sor. A sértett a fején található sérüléseket ekkor szerezte, a bordatörése pedig már korábban fennállhatott. Védekezése szerint a szolgálati előjárója utasítására töltötte ki a külsérelmi nyomok keletkezésével kapcsolatos nyilatkozatról szóló jegyzőkönyvet a valóságnak megfelelő tartalommal. Állítása szerint nem próbálta rávenni C.Sz. tanút a fegyelmi eljárásban tett vallomása megváltoztatására, feltehetően félreértett valamit. A katonai tanács a tárgyaláson lefolytatott bizonyítási eljárás keretében kihallgatta a sértettet, a vádlottnak az intézkedésben résztvevő rendőr kollégáit, és C.Sz.-t, aki kérdéses napon a egy vidéki rendőrkapitányságon biztonsági őri feladatot látott el. Kihallgatta továbbá tanúként a vádlott szolgálati előjáróit, beszerezte, és a bizonyítás anyagává tette a vádlott ellen folyamatban volt fegyelmi eljárás anyagát. Ismertette a releváns okirati bizonyítékokat, így különösen az ügyben készült rendőri jelentéseket, a sértett sérüléseire vonatkozó orvosi dokumentációt, a nyomozati szakban készített igazságügyi orvosszakértői véleményt, és a bántalmazási cselekmény észlelhetőségére vonatkozó a nyomozás során lefolytatott helyszíni szemle jegyzőkönyvét.

Nem tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor a tényállást a vádlotti védekezéssel szemben a sértett a vádlott rendőr kollégáinak, valamint a szolgálatot ellátó biztonsági őrnek a következetes és egymást is alátámasztó, a vádlottra nézve terhelő vallomásai, a vádlott szolgálati előjáróinak vallomásai, a rendelkezésre álló nagyszámú okirati bizonyíték, a helyszíni szemle, továbbá igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján állapította meg. A törvényszék katonai tanácsa ítélete 3. oldal elejétől az 5. oldal 5. bekezdéséig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlotti védekezést fogadta el a tényállás alapjául.

Megállapítható továbbá, hogy az elsőfokú katonai tanács a bizonyítási eljárás keretén belül a védő által becsatolt, a munkaügyi perben készült tárgyalási jegyzőkönyvet ismertette. Indokolatlan lett volna a munkaügyi per teljes iratanyagának beszerzése, figyelemmel arra is, hogy a közigazgatási és munkaügyi Bíróság éppen a büntetőügy eredményének bevétele érdekében függesztette fel az eljárását. A védő erre vonatkozó kifogásával a másodfokú bíróság nem értett egyet.

A Be. 351. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a védő új tényre, új bizonyítékokra fellebbezésében nem hivatkozott, valamelyik konkrét megalapozatlansági okot sem jelölte meg.

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa által megállapított tényállás megalapozott, mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta. Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás során minden a tényállás megállapítása szempontjából releváns bizonyítékok megvizsgált, az azokból levont következtetései a logika szabályainak megfelelnek. Ezért a vádlottnak és védőjének sem a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és ezen keresztül a vádlott felmentésére irányuló elsődleges, sem pedig az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló harmadlagos fellebbezései a Be.351.§ (1) és a Be.352.§ (3) bekezdése alapján eredményre nem vezethettek.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére és helyes a cselekmények jogi minősítése is. Nem tévedett a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor ... vádlott bűnösségét a Btk.301.§ (1) bekezdésébe ütköző hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében; a Btk.164.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő súlyos testi sértés büntetében; a Btk.343.§ (1) bekezdés c) pontjába ütköző hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntetében, valamint a Btk.276.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés szerint minősülő fegyelmi ügyben hamis tanúzásra felhívás vétségében megállapította.

A másodfokú katonai tanács osztotta az elsőfokú bíróságnak az ítélete 5. oldal utolsó három bekezdésében kifejtett jogi álláspontját, melyet azonban kiegészít azzal, hogy a vádlott a kérdéses időben a Btk.459.§ (1) bekezdés 11.k. pontja alapján volt hivatalos személy. A vádlott azzal a magatartásával, hogy szolgálata során az vidéki rendőrkapitányság folyósójának a ruházat átvizsgálása során sértett az Rtv.16.§ (1) bekezdésében írt előírást megszegve - többször ököllel fején és mellkasán megütötte, megvalósította a hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazást büntetett. Mivel cselekménye a sértettnek mintegy négy hét alatt gyógyuló többszörös bordatörést, a szemhéj, valamint a szemtájék többszörös nyílt zúzott sérülését okozott, megvalósította a súlyos testi sértés büntetett is. Az intézkedő rendőr által nem, csak a szolgálati előjárója által kitölthető a külsérelmi nyomok keletkezésének nyilatkozatáról készült jegyzőkönyvet a vádlott jogosulatlanul és valótlan tartalommal töltötte ki, ezzel megvalósította a hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntetett. Azzal a magatartásával pedig, hogy C.Sz. tanút arra próbálta rávenni, hogy az ellene folyó fegyelmi eljárásban a korábbi tanúvallomását megváltoztatva valótlan tartalmú, a vádlottra nézve kedvező vallomást tegyen, elkövette a fegyelmi ügyben hamis tanúzásra felhívás vétségét.

A katonai ügyésznek a súlyosításra irányuló fellebbezése alapos, míg a védőnek az enyhítés érdekében bejelentett fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú katonai tanács ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket. A vádlott terhére többszörös halmazatban megállapított 4 bűncselekmény közül, a törvény kettőre is 1-5 éves szabadságvesztés büntetést rendel. A halmazati szabályokra figyelemmel tehát a vádlottal szemben 1-7,5 éves büntetési keretek között van lehetőség szabadságvesztés büntetés kiszabására.

Az elsőfokú katonai tanácsnak a vádlottal szemben kiszabott mintegy 6 hónapi börtönbüntetése nem csupán eltúlzottan enyhe a cselekmények tárgyi súlyához, valamint a többszörös halmazatra is figyelemmel, hanem törvénysértő is, hiszen az elsőfokú bíróság a törvényi minimum alatti szabadságvesztés kiszabása kapcsán enyhítő rendelkezés alkalmazására nem hivatkozott. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje is indokolatlanul alacsony tartamban került meghatározásra. Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és ... vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 2 évre, a felfüggesztés próbaidejét 4 évre súlyosította.

A másodfokú bíróság észlelte, hogy az elsőfokú katonai tanács a napi tételes rendszer szabályainak figyelmen kívül hagyásával szabott ki a vádlottal szemben pénzbüntetést. Figyelemmel arra, hogy a vádlott által megvalósított bűncselekmények kapcsán nem indokolt pénzbüntetés kiszabása, ezért a másodfokú katonai tanács a pénzbüntetés kiszabását mellőzte.

Szintén mellőzte a másodfokú bíróság a vádlottal szemben az előzetes bírósági mentesítésben részesítésére vonatkozó ítéleti rendelkezést. A törvényszék katonai tanácsa által az előzetes mentesítés jogszabályaként felhívott Btk.141.§ -a alapján a vádlottal szemben nincs lehetőség előzetes mentesítésre. Az ott írt törvényi rendelkezés ugyanis kizárólag a katonai fogdában végrehajtott szabadságvesztés büntetés esetén alkalmazható. A vádlott esetében az előzetes mentesítés kizárólag a Be.102.§ (1) bekezdésén alapulhatna, azonban ennek feltétele a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése mellett, a mentesítésre való érdemesség. A vádlott által többszörös halmazatban megvalósított súlyos testi sértést okozó erőszakos hivatali bűncselekmény, a hivatalos személyként megvalósított közbizalom elleni bűncselekmény, továbbá az igazságszolgáltatás elleni bűncselekmény arra engednek következtetni, hogy a vádlott nem érdemes az előzetes mentesítésre. Erre figyelemmel a másodfokú katonai tanács az előzetes mentesítésre vonatkozó ítéleti rendelkezést mellőzte.

Észlelte a másodfokú katonai tanács, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztott rendelkezni a szabadságvesztés végrehajtása esetére, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. Ezért ezt a rendelkezést pótolta a Btk.38.§ (2) bekezdés a) pontja alapján.

Nem tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor a vádlottat katonai büntetésül lefokozásra is ítélte, hiszen magatartásával méltatlanná vált a rendfokozat viselésére. A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának álláspontja szerint a másodfokú ítélet rendelkező részében írt súlyosabb szabadságvesztés büntetés a lefokozással együtt szolgálja megfelelően a Btk.79.§-ban írt büntetési célokat.

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú katonai tanács - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.372.§ (1) bekezdésében alapszik.

Budapest, 2017. november 8.

. Török Zsolt hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes sk.
előadó bíró

Dr. Szabó Éva hb. alezredes sk.
bíró

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és a szabadságvesztés kivételével végrehajtható.

Budapest, 2017. november 8.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül: